

УДК 371.037

Отич Г.О., здобувачка 4 курсу першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 012. Дошкільна освіта

Савченко Д.Р., здобувачка 2 курсу першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 014.021 Середня освіта (Мова і література (англійська))

Науковий керівник: Савченко Л.Л., к.п.н., доцент, доцент кафедри теорії та методики дошкільної освіти

(Комунальний заклад «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради, м. Харків, Україна)

ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ ДО ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ ТА МОЛОДІ

В умовах сьогодення, перебування України в стані війни через повномасштабний напад російської федерації, виявлення великої кількості "патріотів", які зрадили Україну, особливо важливу увагу заслуговує дослідження питання національно-патріотичного виховання. У першу чергу мова йде про необхідність формування настроїв такої суспільної думки, які б унеможливили існування сумнівів стосовно важливості незалежного майбутнього, необхідності утримання своєї суверенності та територіальної цілісності, укорінення принципової суспільної і національної позиції вільного українця, а також врахування всіх необхідних, належних європейських та міжнародних стандартів.

Одним із результатів діяльності на державному рівні регулювання правових, ідеологічних та новаторських поглядів на необхідність та інструменти реалізації національно-патріотичного виховання в Україні є Концепція національно-патріотичного виховання в системі освіти України (далі – Концепція), затверджена Наказом Міністерства освіти і науки України від 6 червня 2022 року № 527 «Про деякі питання національно-патріотичного виховання в закладах освіти України та визнання таким, що втратив чинність, наказу МОН України від 16.06.2015 року № 641». Головною метою даної Концепції є формування нового українця, що діє на основі національних та європейських цінностей, якого узагальнено можна назвати патріотом України, готовим до виконання громадянських і конституційних обов'язків, спадкування духовних і культурних надбань Українського народу, досягнення високої культури взаємин, формування активної громадянської позиції, утвердження національної ідентичності громадян на основі духовно-моральних цінностей Українського народу, національної самобутності.

З 24 лютого 2022 року триває повномасштабна війна, яку російська федерація розв'язала проти України. Армія російської федерації, не досягнувши на початку вторгнення заявлених кремлем цілей, проводить головні бойові дії на сході та півдні України, а також щодня обстрілює цивільне населення. Кожен день війни приносить страждання українському народу. Тому нині, як ніколи, виникає нагальна необхідність переосмислення зробленого і здійснення системних заходів, спрямованих на посилення національно-патріотичного виховання дітей і молоді – формування нового українця, який діє на основі національних та європейських цінностей.

В умовах воєнної агресії російської федерації в Україні національно-патріотичне виховання є одним із пріоритетних напрямів діяльності держави та суспільства щодо розвитку національної свідомості на основі суспільно-державних (національних) цінностей, формування в дітей та молоді почуття патріотизму, поваги до Конституції і законів України, соціальної активності та відповідальності за доручені державні та громадські справи, готовності до виконання обов'язку захищати незалежність та територіальну цілісність України.

Сьогодні в період війни одним з пріоритетних завдань є формування національно-патріотичного виховання здобувачів освіти в закладах освіти, громадських організаціях,

сім'ї щодо формування у молодого покоління високої патріотичної свідомості, почуття вірності, любові до Батьківщини, турботи про благо свого народу, готовності до виконання громадського та конституційного обов'язку із захисту національних інтересів, цілісності, незалежності України, сприяння становленню її як правової, демократичної, соціальної держави. Виходячи з вищезазначеного, патріотизм на даний час є особливо гострою потребою держави, якій необхідно щоб молоде покоління росло національно свідомими громадянами-патріотами, здатними забезпечити країні гідне місце у цивілізованому світі.

Національно-патріотичне виховання України бере свій початок з родинного або сімейного виховання, яке в подальшому трансформується у виховання громадянське, суспільне. Суспільне виховання посилюється за рахунок долучення державних інституцій, завданням яких є формування, розвиток програм та запровадження пріоритетів, які стають базисом відродження національної ідеї, культури, гарантом непохитності громадянської позиції та закріплення на державному рівні основних засад національно-патріотичного виховання. А це в свою чергу сприятиме формуванню в дітей та молоді національно-культурної громадянської ідентичності, національно-патріотичного світогляду, збереженню та розвитку суспільно-державницьких і духовно-моральних цінностей українського народу, утвердженню поваги до державної мови та готовності громадянина до виконання обов'язку із захисту незалежності та територіальної цілісності України. В основу системи національно-патріотичного виховання покладено ідеї зміцнення української державності як консолідуючого чинника розвитку суспільства, формування патріотизму, насамперед у дітей та молоді.

Здійснення національно-патріотичного виховання дітей та молоді відбувається шляхом: формування національно-культурної ідентичності, національно-патріотичного світогляду, збереження та розвитку духовно-моральних цінностей українського народу; усвідомлення досягнень українського народу, його інтелектуальних і духовних надбань; розвитку діяльній відданості у розбудові України, формування у дітей і молоді активної громадянської, державницької позиції та почуття власної гідності; скоординованої роботи та взаємодії органів державної влади та органів місцевого самоврядування, закладів освіти у сфері національно-патріотичного виховання, їх ефективної співпраці з молоддю; формування широкої громадської підтримки процесів національно-патріотичного виховання, підвищення ролі сім'ї, активної участі волонтерів, активістів; заохочення дітей та молоді до вивчення, навчання та спілкування українською мовою, запровадження та реалізації відповідних проєктів; збереження культурної спадщини як основи національної культури та розширення доступу до неї громадян; формування в допризовної молоді готовності до перенесення екстремальних фізичних і психологічних навантажень у період підготовки та ведення бойових дій, виховання морально-вольових якостей [2].

Отже, виховання у молодого покоління почуття патріотизму, відданості справі зміцнення державності, активної громадянської позиції, забезпечення ґрунтовної мотивації молоді до навчання, праці та захисту суверенітету і територіальної цілісності України нині визнані проблемами загальнодержавного масштабу. Дотримання цілісної системи національно-патріотичного виховання є важливою складовою національної безпеки України.

Перелік посилань:

1. Постанова Кабінету Міністрів України від 09 жовтня 2020 року № 932 «Про затвердження плану дій щодо реалізації Стратегії національно-патріотичного виховання на 2020-2025 роки». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/932-2020-%D0%BF#Text>

2. Регіональна програма національно-патріотичного виховання дітей та молоді на 2024-2028 роки. URL: <https://ts.lica.com.ua/77/1/383897/26330>